

Nā Hana Ho'opulapula ma Maui

Nā Nīnau i Niele Pinepine 'ia e Pili ana iā Soiltac®, ka Uhina Ho'opa'a Lepo ma nā Wahi i Pō'ino i ka Lehu a me ka 'Ōpala

Nowemapa 1, 2023

Pu'upā akula 'o Maui i ke ao nei. He nani ka pāna'i hou aku.

E pōpilikia auane'i nā holoholona lōhiu o ka 'āina a me ke kai a me ke ola kino o ke kanaka i ka pa'u ahi lehu a me ka 'ōpala no ka mea, aia nō paha ka lā'au 'ino e like me ka awe pale ahi, ke kēpau, a me ka 'alakenika paha. 'O ka lehu 'ino, e hiki ke puehu i ka makani, holo i ka wai, i ke komo 'ana o ka po'e, ma ka huki 'ia 'ana i ka Mahele 2, a kekahi hana ho'one'ene'e 'ē aku.

Na wai i ho'oholo e kīkī i ua uhina ho'opa'a lepo nei?

Ke Kalana 'o Maui - me ka mana'o mai ka 'Oihana Ola Kino 'o Hawai'i, ka Federal Emergency Management Agency (FEMA), ka U.S. Army Corps of Engineers (USACE), a me ka U.S. Environmental Protection Agency (EPA) - i 'āpono i ka ho'ohana 'ana i ka uhina ho'opa'a lepo i uhina ho'i e kāohi a ho'opa'a ai i ka lehu puehu a me ka ehuehu lepo ma nā wahi pauahi.

Ua ho'omaka ke kīkī 'ana aku i ua uhina ho'opa'a lepo na ka EPA ma Kula i ka hopena o Kepakemapa MH 2023. Ua ho'omaka ke kīkī 'ana i ka Soiltac na ka EPA ma Lahaina i 'Okakopa, ma hope pono mai, ua 'āpono maila ka Meia o Maui e kīkī i ua uhina ho'opa'a lepo nei.

He aha ka hopena o ke ola kino kanaka i ua lehu 'ino a 'ōpala pauahi?

Aia nō paha ka lā'au 'ino i loko o ua lehu a 'ōpala nei e like me ka awe pale ahi, ke kēpau, ka 'alakenika, a kekahi mea lā'au make 'ino 'ē aku paha. **E komo i nā lole a me nā mea pono palekana (PPE) i ka ha'iha'i 'ana aku i ka lehu i mea e hō'emi ai i ka ma'i 'ana o ke ola.**

- Aia he mau hunahuna 'u'uku loa i loko o ka lehu a me ka 'ōpala e hiki ke komo i loko o ke akemāmā o ke kanaka a e puka mai kekahi mau 'ōuli hikiāpoko, e la'a me ke 'ōkunukunu 'ana, ka ma'i i ka ihu ma ke kihe 'ana, ka pauaho, ka hopena pāhehu, a me ka hopena hānō ikaika loa.
- He nui ka pH o ia lehu i hiki ke mane'o pū ka maka a me ka 'ili.
- Ua hō'ike 'ia, aia ka lā'au 'ino i loko o ka lehu a me ka 'ōpala e like me ka awe pale ahi, ke kēpau a me ka 'alakenika. I ka pā hikiāloa i ua lā'au pō'ino nei, e pilikia mai nō paha i ka ma'i pu'uwai, ke kūhewa, ka ma'i 'a'ai akemāmā, a me kekahi ma'i 'ē a'e paha nāna e ho'oma'i i ka hanu 'ana.

E nānā i ka 'ikepili no ka pō'ino o ke ahi a no ke ola pono o ke kanaka: health.hawaii.gov/mauiwildfires/

No ke aha i maika'i ai ka uhina ho'opa'a lepo?

- He mea ka ho'opa'a lepo e ho'emi nui ai i ka lehu i hanu 'ia a moni 'ia paha e ke kanaka.
- I mea e kōhi ai i ka lele hewa 'ana o ka lehu.
- He mea ke kīkī 'ana i ka uhina ho'opa'a lepo e hō'emi ai i ke komo hewa 'ana o ka lehu 'ino i ke kai e ho'opilikia ana i ke ko'a a me ke kaiaola kai ho'i.

Ma hea e kīkī 'ia ai ka uhina ho'opa'a lepo?

- E kīkī mai nō ka EPA i ua uhina ho'opa'a lepo ma luna o ka lehu a me ka 'ōpala ma nā kahua pauahi, ma ka hale pākahi (koe i nā wahi kupuna). 'O ua lehu nei, 'o ia ke kumu ho'ohaumia a pono e kōhi i ia lehu. E wehe 'ia nō ia uhina ho'opa'a lepo (Soiltac) me ka 'ōpala na ka USACE ma ka Mahele 2.

He aha ke ka'ina hana no ke kīkī 'ana i ka Soiltac®?

Ma ka ho'omaka, e nānā pono nā limahana EPA a me nā monita mo'omeheu Hawai'i i kahi pauahi i palekana ho'i ke kaiaola, nā kāhānai pōpoki, a i 'ole kekahi mau mea ko'iko'i 'ē a'e e pilikia i kēia uhina.

'A'ole e kīkī 'ia ia uhina ho'opa'a lepo ma luna o nā wahi a hale kaulana ko'iko'i a mo'omeheu paha a ma luna paha o kekahi mea ko'iko'i i māka kalepa 'ia.

- Ke 'ike a māka 'ia kekahi mea mo'omeheu ko'iko'i na nā monita mo'omeheu Hawai'i, e hana ka'awale ana nā limahana mai kēia mau mea aku a e noi'i 'ia ma hope pono mai.
- I la'ana ho'i o nā mea **e kīkī 'ole 'ia**:
 - nā wahi iwi kanaka,
 - nā paia,
 - nā pele hale pule, nā hale kaulana a ko'iko'i e like me ka hale pule 'o Waiola, ke ke'ena Pioneer Mill Co., a me ka hale kū'ai 'o Lahaina,
 - nā waihona mea makamae a lehu kino kanaka ma Baldwin Hale, Wo Hing, a me ka Shingon Mikiona.

Pehea ka hi'ohi'ona o ka lehu a me ka 'ōpala ke pa'a i ka uhi 'ia?

- Malo'o aniani kala 'ole mai ka Soiltac® a he 'awahia 'ole ke malo'o. Ho'ohana pinepine 'ia no ke kōhi lepo 'ana.
- 'Oiai kona malo'o aniani kala 'ole 'ana, e hiki i ka U.S. Army Corps of Engineers ke 'ike maka i nā mea o lalo ma ka lawe 'ana aku ma ka Mahele 2. E hiki pū i nā hoa kaiāulu ke 'ike mōakāka a ki'i i kā lākou mau mea pono'i ma muli o ia malo'o pōahiahi 'ole.

E hiki i nā kānaka a 'ohana paha ke wae a kānana ma ko lākou mau wahi ke pa'a i ke kīkī 'ia?

- 'Ae, e ahuwale mai nō 'o lalo o ka uhina lepo a e hiki ke ho'ohaki ma'alaha 'ia ke makemake e wae.
- Ke noi nei ka EPA e kali mai i 24 hola ma hope o ke noi 'ana e wae a kānana i malo'o mai ka uhina ho'opa'a lepo a pa'a pono. E kau mai he hō'ailona e hō'ike ana i ka hola kiko'i i kīkī 'ia ai ua uhina ho'opa'a lepo.

Pehea ke haki hemahema 'ia ka uhina ho'opa'a lepo? E hiki ke kīkī hou 'ia?

E pono paha e kīkī hou i ua uhina ho'opa'a lepo i ka ha'iha'i 'ia. E kīkī mua 'ia na'e ia mea ho'opa'a lepo ma nā kahua a pau. No ka 'ikepili hou aku, e kelepona i ka helu wawe o ka EPA iā: **(808) 539-0555**.

E pono ka uhina ho'opa'a lepo no 'ehia lā a mahina paha?

Inā 'a'ole hakahaki, e pono mau no 'ehā a 'eono mahina.

Pehea ka lō'ihi o ka noho 'ana o ka uhina ho'opa'a lepo ma nā kahua a āhea e wehe 'ia ai?

He uhina ho'opa'a lepo kū mau 'ole. A pau ke kipa 'ana o nā kānaka i ko lākou mau wahi, e hemo mai nō i ko ka U.S. Army Corps of Engineers lawe 'ana i ka pa'u ahi, ka 'ōpala, a me ka lepo i ka Mahele 2.

E hiki i nā hoa kaiāulu ke hō'ole i ke kīkī 'ia 'ana o ka uhina ho'opa'a lepo?

'A'ole e hiki i nā hoa kaiāulu ke hō'ole. E kīkī 'ia ua uhina ho'opa'a lepo **ma nā kahua a pau** ma Lahaina i pono mau ke ola o ke kanaka, nā kaiaola 'āina, a me ke kaiaola kai.

E hiki ke kaka 'ia ka uhina ho'opa'a lepo mai nā mea i 'ohi 'ia mai ko'u wahi?

'Ae. E kaka mai nō ma ka wai wela a i 'ole e ho'omāhu nō ho'i. A pau, e kāwele i ke kāwele palupalu. 'Oia 'awahia 'ole nō ia Soiltac® ma ia kaka a ho'oma'ema'e 'ana.

-

No kekahi 'ikepili hou aku no ka i 'ike 'ia ma luna, e 'e'e ma: soilworks.com/reference-library

No kekahi 'ikepili hou aku no kā ka EPA hana kāko'o ma nā hana ho'opulapula: epa.gov/maui-wildfires

No ka hana a EPA, e ho'oka'a'ole mai ma:

Leka Uila: R9Wildfiresinfo@epa.gov

Kelepona: **(808)-539-0555**

a i 'ole e 'e'e ma: epa.gov/maui-wildfires

facebook.com/EPAregion9

twitter.com/EPAregion9

instagram.com/epagov a i 'ole

mauicounty.gov a me mauinuistrong.info